

Naša Karlova Ves

pre tých, ktorí sa neboja čítať, písať a premýšľať

nasakarlovaves@gmail.com



Vážení Karlovešťania,

dovoľte, aby sme Vám po letnej odmlke opäť ponúkli niekoľko zaujímavých pohľadov na Karlovu Ves, jej život, problémy a radosti. Vyslovia ich ľudia, ktorým ste zverili svoju vzácnu dôveru a ktorí sú si vedomí svojej zodpovednosti voči Vám.

Otvárame viacero zásadných tém, ktoré nám priniesol život a ktorým sa nemožno vyhnúť.

Veľké starosti nám spôsobuje havarijný stav školského bazéna v Základnej škole na Majerníkovej ulici. Sme zodpovední za bezpečnosť všetkých jeho užívateľov, a preto si nemôžeme dovoliť chybné rozhodnutie v otázke jeho prevádzky. Výška nákladov potrebných na jeho rekonštrukciu je obrovská, preto musíme hľadať partnerov na jej financovanie.

Prípravné práce súvisiace s očakávaným projektom parkovania sa nám poriadne skomplikovali. Plánujeme stretnutia, na ktorých Vás chceme priebežne informovať, počúvať Vás a spolupracovať s Vami na konečnej podobe riešenia ťažkostí, ktoré netrápia len motoristov, ale i tých, ktorí musia chodiť po zdevastovaných chodníkoch, prepletať sa pomedzi zaparkované vozidlá a deliť sa s nimi o znehodnotený verejný priestor.

Pretože sme vystavení trvalému tlaku investorov, ktorí vlastnia pozemky v Karlovej Vsi a je prakticky nemožné vysvetliť ťažkosti s výstavbou pár slovami, otvárame dnes i túto tému. Zároveň Vám na týchto stránkach predstavujeme ďalšieho odborníka nášho úradu, ktorý má víziu a potrebnú odbornosť na to, aby si Karlova Ves zachovala svoj charakter a príťažlivosť. Problémov je veľa, preto Vás pozývame vstúpiť do dialógu. Vážne rozhodnutia s dopadom na každodenný život všetkých nechceme, nevieme a nemôžeme robiť ľahkovážne a bez Vašej podpory. Preto plánujeme diskusné stretnutia, na ktoré Vás už teraz pozývam. Prvé sa uskutočnilo v októbri, ďalšie budú nasledovať.

Dôležitou informáciou je i to, že sme už začali pracovať na projekte transparentného rozpočtu na rok 2016. Verím, že Vás presvedčíme, že to s týmto slovom myslíme naozaj vážne.

Nadalej Vás prosíme o pomoc pri zbieraní podpisov pod petíciou s cieľom zakázať herne na našich uliciach. Táto iniciatíva má veľmi silného protivníka poisteného finančnými zdrojmi a s dobrými vzťahmi v politických kruhoch. My nemáme nič okrem svojho podpisu. Keďže je to dnes jediná možnosť ako dosiahnuť náš spoločný cieľ, zbaviť mesto hazardu, neustávame v úsilí, pokiaľ nebudeme úspešní. Mestská časť, ktorá sa dokázala zmobilizovať za Kráľovu horu, sa iste dokáže presvedčivo vyjadriť i v tejto veci.

Verím, že ste si cez leto dobre oddýchli a upevnili svoje zdravie. Nás čaká náročná jeseň s mnohými prekážkami. Sme tu preto, aby sme ich prekonávali.



Dana Čahojová

starostka Karlovej Vsi

Slzy v bazéne

Takmer štvrtstoročie funguje komplex školských budov na Majerníkovej. Tieto budovy, podobne ako ostatné školy a školské zariadenia v mestskej časti, sú poznamenané nielen zubom času, ale predovšetkým rokmi zanedbávania investícií do údržby a obnovy majetku.

Spolu s prvotnými nedostatkami realizačných projektov budov a „šlendriánstvom“ realizácie prác to vytvorilo dnešnú realitu. Budovy sú vzhľadom na úniky tepla a stav vykurovacích systémov energeticky nevyhovujúce, sú na hrane bezpečnosti a kvôli zatekaniu a plesnieniu na hranici hygienickej spôsobilosti. Toto platí takmer pre všetky budovy škôl a školských zariadení. Platí to aj pre plaváren pri ZŠ Majerníkova. Rovnako ako iné je nezateplená, s veľkými kovovými oknami a nesprávne navrhnutým a poruchovým vykurovacím systémom. Treba prirátavať nefunkčný ventilačný systém, morálne a fyzicky opotrebovaný bazénový systém – obežné čerpadlá, potrubia, armatúry, nefunkčné dávkovače chlóru atď., zdevastované šatne, zastarané rozvody vody a havarijný stav rozvodov elektriny. Doposiaľ sa bazén prevádzkoval v akomsi zvláštnom núdzovom režime a de facto protiprávne, pretože nespĺňal požiadavky na prevádzku. Každoročne hltal desiatky tisíc eur na opravu porúch a úhradu energií. Stál nás oveľa viac, ako bola štátna dotácia na prevádzku bazéna. V priebehu roka 2015 začali prichádzať sťažnosti rodičov na stav bazéna. Preto sa vede-

nie mestskej časti obrátilo na odborníkov, aby sa vyjadrili k stavu bazéna. Po rôznych peripetiách so získaním odborného posudku, uzrel svetlo sveta posudok kolektívu vedeného doc. Malovaným.

Posudok, žiaľ, potvrdil to, čoho sme sa všetci obávali

Okrem železobetónovej konštrukcie sú všetky ostatné systémy a prvky v stave, ktorý nezodpovedá platným technickým a bezpečnostným požiadavkám. Čiastkové opravy nepomôžu dostať bazén do prevádzkyschopného stavu. Je nevyhnutné pristúpiť k zásadnej rekonštrukcii. K rekonštrukcii budovy, rekonštrukcii technológií, bazénového telesa, rekonštrukcii rozvodov vody a elektriny, kúrenia, vzduchotechniky, osvetlenia, šatní, spŕch a ostatných priestorov. Prvotné hrubé odhady sú niekoľko stotisíc eur. S ohľadom na bezpečnosť našich detí nezostáva nič iné, ako bazén ďalej neprevádzkovať. So „slzami v očiach“ je nevyhnutné bazén zavrieť. To sa bezprostredne dotkne prevádzky ZŠ, vyučovacieho procesu aj osobných osudov niekoľkých pedagógov. Ohrozená je existencia plaveckých klubov.

V tejto náročnej situácii nám nepomôže nič iné, len sa spoločne zomknúť - všetci zainteresovaní. Spoločne nájsť riešenie situácie. Nájsť peniaze na rekonštrukciu, zabezpečiť realizáciu a nájsť spôsob budúceho prevádzkovania.

To musíme urobiť nielen v prípade bazéna, ale aj ostatného majetku obce. Potom budeme môcť zodpovedne stanoviť priority a začať verejné obstarávanie. Tu vidím veľký priestor na diskusiu s verejnosťou. Verejnosť - to sme my všetci. My sa musíme rozhodnúť, či ideme najprv opravovať bazén alebo zatekajúce strechy na školských budovách. My sa musíme rozhodnúť, či budeme deti voziť mimo miesta bydliska na plávanie alebo do škôlky. Zakryť sa môžeme len takou perinou, akú máme. Tá je, žiaľ, malá. O to viac by sme sa mali schúliť a držať pri sebe, tak sa dokážeme zohriať aj pod tou našou „malou perinou“.



Rudolf Rosina

nezávislý poslanec

Karlova Ves má skrytý dlh takmer 8 miliónov eur

Vážnym problémom Karlovej Vsi je skrytý dlh spočívajúci v zanedbanom majetku. Ide o zlý stav školských budov a areálov, ciest, chodníkov, ihrísk a ostatnej verejnej infraštruktúry. Dlhé roky sa do ich obnovy primerane neinvestovalo a dnes je situácia v niektorých objektoch alarmujúca. V praxi sa častokrát len nesystémovo „hasili“ najvážnejšie problémy, ale do komplexnej obnovy sa z dôvodu nedostatku financií neinvestovalo. Je to chyba a zároveň tikajúca „časovaná bomba“.

Školy, škôlky a školské areály

Karlova Ves je zriaďovateľom 4 základných škôl a 9 materských škôl. Stav jednotlivých objektov je individuálny, najstaršími sú budovy v spodnej časti Karlovej Vsi, novšie objekty sú na Dlhých dieloch. V zásade však ide o 20-40 rokov staré objekty postavené v rámci vtedy dostupných stavebných postupov a materiálov. Viaceré objekty majú problémy so zatekajúcimi strechami, vykurovaním, sú technicky zastarané a používaním opotrebované. V minulosti sa investovalo najmä do výmeny okien a rekonštrukcie sociálnych zariadení. Ročne investuje mestská časť do obnovy škôl v priemere okolo 200 tis. eur, to však nepostačuje na riešenie všetkých známych problémov. Optimálne by bolo potrebné investovať mimo „veľkých“ rekonštrukcií okolo 300 tis. eur ročne. Na kompletnú revitalizáciu sú „zrelé“ aj školské areály, najmä na ZŠ A. Dubčeka. Vhodné by bolo realizovať zateplenie objektov 3 škôlok na Dlhých dieloch a zrealizovať výmenu okien v školskej budove na Majerníkovej 60. Efektívnym riešením by bola aj komplexná regulácia vykurovacích systémov na materských a základných školách, ktorá by následne priniesla úspory v spotrebách tepla.

Školský bazén

Samostatným problémom je havarijný stav bazény na ZŠ A. Dubčeka. Posudky znalcov potvrdili, že jeho ďalšie prevádzkovanie v súčasnom stave je nemožné. Ide v prvom rade o bezpečnosť plávajúcich žiakov. Hlavnými problémami sú zlý stav elektroinštalácií a nefunkčná vzduchotechnika. Čiastkové opravy v tejto situácii už nie sú východiskom. Riešením je komplexná rekonštrukcia. Odhadované náklady na celkovú revitalizáciu a modernizáciu sa pohybujú okolo 350 tis. eur.

Cesty a chodníky

Mestská časť spravuje takmer 40 km ciest a približne rovnakú dĺžku chodníkov. Väčšinou sú v stave, v akom boli vybudované a po svojej technickej životnosti. Realizovali sa len čiastkové opravy v podobe sanácie výtlkov a obnovy asfaltového povrchu. Na mnohých miestach je celková štruktúra asfaltových povrchov narušená do takej miery, že najlepším riešením je úplné odstránenie doterajšieho povrchu a jeho kompletné nahradenie novým. Niekde postačuje odstránenie vrchnej časti telesa komunikácie a jeho nahradenie mikrokobercom. Odhad nákladov na zásadnú úpravu povrchov ciest je 1,2 mil. eur a okolo 500 tis. eur na chodníky a verejné priestranstvá. Vážnym problémom je stav schodov a terás. Väčšina je vo vlastníctve spoločenstiev vlastníkov v bytových domoch a mestská časť nemôže investovať do „cudzieho“ majetku.

Ide však o verejne prístupné plochy, ktoré občania využívajú a ktorých chátrajúci stav nemôže zostať bez našej pozornosti. Riešením by bolo možné vytvorenie fondu na opravu schodov a pochôdznych terás, ktorý by poskytoval granty spoločenstvám vlastníkov a slúžil by na spolufinancovanie rekonštrukcií.

Zanedbaná zeleň

Pozitívnym faktom je, že Karlova Ves patrí medzi „zelené“ mestské časti Bratislavy s početným porastom stromov a ostatných drevín. Aj zeleň však potrebuje odbornú starostlivosť a pravidelnú údržbu. Ani v tejto oblasti sa nepostupovalo systematicky, výsledkom je súčasný stav. V zásade sa riešili najmä havarijné stavy orezom konkrétnych drevín a bežná údržba. Odhad nákladov na komplexné riešenie stavu zelene v najbližších 4 rokoch predstavuje 600 tis. eur.

Dom kultúry a Karloveský športový klub

Dom kultúry (známy aj ako Kamel klub) bol stavaný v rokoch 1957 - 1962 za účinnej brigádnickej pomoci Karloveštanov a je už „zrelým“ päťdesiatnikom. Zaslúžil by si veľkú rekonštrukciu, ktorej náklady odhadujeme na 1,2 - 1,5 mil. eur. Zastaraný je rovnako objekt Karloveského športového klubu na Janotovej ulici. Revitalizácia objektu a príslušného vonkajšieho areálu by si vyžadovala minimálne 300 tis. eur.

Sekundárne rozvody tepla

Rozvody tepla nie sú priamo „na očiach“, ale otázka ich stavu je zásadná, nakoľko prípadné havárie ohrozujú dodávky tepla a teplej vody veľkým skupinám obyvateľov v jednotlivých lokalitách. V posledných rokoch boli vykonané opravy sekundárnych rozvodov a v súčasnosti by mali byť v pomerne dobrej kondícii. Mestská časť každoročne získava okolo 150 tis. eur z prenájmu týchto rozvodov od Bratislavskej teplárenskej. Tieto prostriedky by sa nemali „prejedať“, ale mali by sa alokovať v špeciálnom fonde ako rezerva na opravy, ktoré bude potrebné vykonať v budúcnosti. Ako optimálna rezerva sa javí čiastka okolo 800 tis. eur, ktorú je potrebné mať pripravenú pre budúce rekonštrukcie rozvodov tepla. Dnes v tomto fonde uvedená čiastka nie je, ale postupne sa tvorí prevodmi z prebytkov hospodárenia v jednotlivých rokoch.

Aké je riešenie?

Pri súčasnom nastavení financovania mestskej časti pracuje Karlova Ves s rozpočtom niečo nad 9 mil. eur ročne. V rámci tejto sumy najväčšia čiastka ide na zabezpečenie školstva, viac ako 5,5 mil. eur. Na všetky ostatné činnosti tak zostáva menej ako 3,5 mil. eur. Ak nemá byť ohrozená

bežná prevádzková funkčnosť mestskej časti, nemá sa predávať majetok a nemajú sa „prejedať“ rezervy, tak je možné ročne vygenerovať prebytok okolo 100 tis. eur. Na zabezpečenie financovania skrytého dlhu by sme tým pádom potrebovali cca 77 rokov. Riešením je zmena financovania samosprávy, zvýšenie daňových príjmov, hľadanie externých zdrojov financovania, hľadanie úspor a zefektívnenie fungovania samosprávy alebo prípadne aj hľadanie strategických partnerstiev pre realizáciu určitých investícií.

Súčasný vedenie mestskej časti má záujem hľadať dlhodobé riešenia. Neexistuje „čarovný prútik“ a nefungujú ani populistické slogany. Je potrebné si povedať pravdu o súčasnom stave, aj keď je bolestivá a úprimne sa snažiť naštartovať nový spôsob správy a zveľaďovania majetku mestskej časti v prospech všetkých obyvateľov.

Skrytý dlh v číslach:

Revitalizácia školských areálov	400 000 €
Zateplenie 3 materských škôl	450 000 €
Komplexná regulácia systémov vykurovania škôl	500 000 €
Revitalizácia a modernizácia bazény na ZŠ A. Dubčeka	350 000 €
Výmena okien na školskej budove Majerníkova 60	200 000 €
Oprava „spojovacieho traktu“ ZŠ A. Dubčeka	170 000 €
Rekonštrukcia telocvične na SŠ Tilgnerova	80 000 €
Obnova ciest v správe mestskej časti	1 200 000 €
Obnova chodníkov, verejných plôch a priestranstiev	500 000 €
Grantový program na opravu schodov a terás	600 000 €
Orezy a starostlivosť o zeleň	600 000 €
Opravy a rekonštrukcie sekundárnych rozvodov tepla	800 000 €
Rekonštrukcia domu kultúry	1 500 000 €
Oprava a revitalizácia KŠK	300 000 €
SPOLU ODHAD:	7 650 000 €

**ide o kvalifikovaný odhad, pričom zoznam investícií nemusí byť úplný*



JUDr. Branislav Záhradník

*zástupca starostky
nezávislý poslanec*

Kultúrne leto prinieslo novú kultúru

Ak ste celé leto netrúvali mimo mesta, určite ste si všimli, že sa v Karlovej Vsi rozbehli zaujímavé kultúrne projekty, ktoré oslovili veľkých i malých a svojou atraktivnosťou pritiažli ľudí aj z iných častí Bratislavy. Verte, bolo sa na čo pozerať a čo počúvať.

Kultúrne leto otvorili *Rozprávkové pondelky pre najmenších*. Deti sa so svetom zvieratiek a obľúbených hrdinov mohli stretnúť striedavo na Námestí sv. Františka a na Dlhých dieloch. Organizátori mysleli aj na dažď, počas upršaných dní sa svet fantázie preniesol do kultúrneho domu. Je to tak - rozprávku si deti u nás nájdu za každého počasia!

Oceňujem, že v kultúrnej dramaturgii sa našlo miesto aj pre celistvejší detský program počas letných prázdnin. Po úspešnom dennom tábore Cirkusok, ktoré deťom zorganizovalo OZ CirKus-Kus, sa v roku 2016 pripravuje aj divadelný, tanečný a skautský tábor. Letné dni o rok osviežia aj workshopy s rôznou tematikou. Máme sa na čo tešiť.

Nový, bohatý a atraktívny program v Líščom údolí

Takto by sa dalo charakterizovať podľa vašich ohlasov Kultúrne leto v Líščom údolí, ktoré naplnilo všetky očakávania. Najväčší úspech zožalo *Letné kino*, ktoré svojou rekordnou návštevnosťou presvedčilo aj Slovenský filmový ústav. Naše premietanie pod hviezdou oblohou vyhodnotil ako jedno z najúspešnejších v Bratislave v rámci Kultúrneho leta. Návštevníci si pochvaľovali okrem výberu filmov zo slovenskej a českej klasiky aj romantické miesto Líščieho údolia a tiež doplnkový servis v podobe občerstvenia a repelentu. Z dôvodu nepriaznivého počasia sa dve premietania presunuli do kultúrneho domu. Teraz už viem, že to nebolo len z organizačných dôvodov. Skrýval sa za tým veľmi odvážny zámer novej koncepcie kultúry - v sezóne 2015/2016 obnoviť tradíciu *Filmového klubu Kamel*.

Skvelým nápadom bola aj *Letná čítareň* v Líščom údolí, ktorá zastrelila dve diskusie so spisovateľmi. Nadväzujúci projekt *Letné čítanie pre Karlovešťanov a návštevníkov Karlovej Vsi* získal od BSK dotáciu, vďaka ktorej vyrobíme drevené búdky na knihy a umiestnime ich na šesť rôznych miest v Karlovej Vsi.

V auguste sa v Líščom údolí aj tancovalo v rytme horúcej cha-cha a rumby. Do *Tančiarne* prišli nadšenci, ktorí by si to radi zopakovali častejšie.

Oddelenie kultúry tento rok zaostriilo svoju pozornosť aj na mladých. V spolupráci s OZ Činuba zorganizovalo *Garage Band Contest* - súboj nezávislých garážových kapiel a hudobníkov. Víťazná glam - rocková kapela Friday Whiskey získala honorovanú príležitosť zahrať si na Karloveských hodoch. Úspešnosť akcie potvrdzuje 200 prihlásených a ďalších 170 hlasujúcich.

V lete neostala prázdna ani Botanická záhrada. Okrem obdivovateľov flóry sa v rámci Kultúrneho leta v spolupráci s BKIS po tri razy zaplnila približne 200 milovníkmi vážnej hudby. *Koncerty* si určite nájdu svoje miesto aj v budúcoročnom programe, možno aj v častejších intervaloch.



Vodárenskú záhradu okrem rodín s deťmi „obsadila“ toto leto aj joga. Každú stredu podvečer si tu rozhybalo svoje telo približne 40 cvičencov.

O pestrosť Kultúrneho leta sa v dome kultúry postaralo úspešné divadelné predstavenie *Ten, o ktorom sa hovorí* v podaní talianskych študentov slovenského jazyka z Bolonskej univerzity pod záštitou riaditeľa Slovenského inštitútu v Ríme Petra Dvorského.

Karloveské hody uviedli na scénu množstvo domácich interpretov

Na najočakávanejšom podujatí našej mestskej časti si tisíce ľudí prišli na svoje. Okrem burčiaku a lokší potešili predovšetkým domáci účinkujúci. Svedčia o tom aj vaše ohlasy, ktoré ste odovzdali v dotazníkoch pracovníkom úradu.

V piatok, po tradičnom viazaní hodových strapcov, vystúpil náš úspešný spevácky súbor Senioranka, ktorý v Prešove na prehliadke súborov získal 2.miesto. Predstavili sa žiaci Spojenej školy sv. Františka z Assisi. Žiaľ, dažď neprial vystúpeniam žiakov ZUŠ Jozefa Kresánka a domácej kapele The Old School Band. Ďalšie dni návštevníci tleskali folkloristom z Čičinky, Doliny, žiakom jubilujúcej Spojenej školy Tilgnerova, Karloveskému tanečnému centru. Deti roztancoval Miro Jaroš a zabavili ich Mici a Mňau z Divadla na zastávke. O program pre najmenších sa starali aj rodinné centrá Klbko a Dlháčik, kúzelník, CirKus-kus.

Mladšie ročníky si program užili. Kapely Friday Whiskey, Billy Barman, Puding pani Elvisovej a Longital, ktorý prvýkrát vystúpil na domovskom pódiu, pritiažli do Líščieho údolia množstvo ľudí. Výbornú náladu vytvorili aj ďalší hostia a interpreti, športovci, skauti, dobrovoľníci a združenie cechov historických remesiel. Hody uzavreli hity legendárnej skupiny ABBA. Nedá mi nespomenúť, že tento rok všetky náklady na hody pokryli sponzori a riadne vybrané dane za užívanie verejného priestranstva.

Čo nás čaká na jeseň?

Kultúrny dom obliekol šatne do nového šatu. Už sa nemusíme hanbiť pozvať do starého dobrého *Kamel klubu* zaujímavých hostí a rozbehnúť nové

projekty. V *Hudobnom klube Kamel* sa raz za mesiac započúvame do rocku, folku, popu, country i oldies, vždy naživo!

Filmový klub Kamel uvedie filmy kvalitnej slovenskej a zahraničnej kinematografie, ale aj kasové trháky. Jedna nedeľa v mesiaci bude patriť deťom, pamätníkom i filmovým fajnšmekrom. Podporil nás aj BSK, ktorý udelil grantovú dotáciu projektu *Obnovenie tradície filmového klubu Kamel* na nákup technického zabezpečenia.

Tradičný *Čaj o piatej* vystrieda *Karloveská tančiareň*, keď bude jedna nedeľa v mesiaci venovaná tanečnej zábave a spoločenskému posedeniu seniorov. Nezabúdame ani na detských divákov, ktorých čaká séria rozprávok a cirkusových predstavení. November sa ponesie v znamení divadelného umenia. Po prvýkrát privítame *Festival Puberták*, ktorý v dvojročných intervaloch prezentuje to najlepšie, čo v oblasti divadelného umenia pre tínedžerov vzniklo. Predstavíme aj *Noc divadiel* s bohatým programom a sprievodnými akciami.

Vstupenky na všetky predstavenia dostanete kúpiť na mieste hodinu pred začiatkom podujatia a v sieti Ticketportal. Sledujte program v letákoch mestskej časti, informačnom magazíne Bratislavy „in ba“, na facebooku a webovej stránke Karlovej Vsi!

Mali sme šťastnú ruku vo výberovom konaní

Som veľmi rada, že môžem poďakovať novej vedúcej kultúrneho oddelenia, **Mgr. Adriáne Majke**, ktorá celú aktivitu, zodpovednosť aj kritiku nesie na svojich pleciach. Spomedzi 19 uchádzačov ju začiatkom leta vybrala do tejto funkcie náročná výberová komisia. Teším sa, že sa jej v krátkom čase podarilo spolu s tímom spolupracovníkov ukázať, že zabávať sa môžeme a vieme naozaj kultúrne.



Lívia Poláchová
nezavislá poslankyňa

Kto mal moc, keď ju nemal zákon?

Top témou najbližších mesiacov a našich stretnutí s obyvateľmi Karlovej Vsi má byť parkovanie. Napriek tomu sa dnes vyjadrím k inému fenoménu. S parkovaním priamo súvisí.

Moji najbližší spolupracovníci sa opakovane stretávajú s otázkou, akú výstavbu Čahojová už pretláča. Je jasné, že na tieto veci treba včas a pravdivo odpovedať.

Áno, záujem o výstavbu je veľký. Na miestny úrad prichádza množstvo žiadostí o podanie územno-plánovacej informácie na pozemky. Nie je predpoklad, že by sa dotazujúci zaujímali z iného dôvodu ako predaj, kúpa alebo záujem stavať.

Od začiatku funkčného obdobia ma ako starostku o stretnutie požiadalo viacero investorov s rôznymi viac či menej rozpracovanými veľkými projektami. Vlastnia stavebné parcely a chcú stavať. Potrebujú svoje investície do pozemkov zhodnotiť a, samozrejme, na tom plánujú zarábať. Z logiky veci vyplýva, že čím viac stavebnej hmoty sa im na pozemok podarí vtesnať, tým viac metrov štvorcových budú neskôr predávať. Preto sa pravidelne stáva, že sa vo svojich projektoch snažia prekročiť platné regulácie alebo ich aspoň naplniť na maximálnu možnú mieru.

Dôverne poznám problémy najmä obyvateľov Dlhých dielov. Denne si pripomínam, aké veľké očakávania do mňa vložili voliči. Preto využijem všetky možnosti svojho úradu, ktoré mi zákon umožní, aby som Karlovu Ves pred nevhodnou výstavbou ochránila.

Vieme, že nielen Karlova Ves, ale takmer celá Bratislava trpí zanedbaním plánovania rozvoja mesta najmä v oblasti občianskej vybavenosti, dopravy, parkovania a zelene.

Bratislava nemá dlhodobú víziu, ani územný plán, ktorý by aktuálne zohľadňoval naše potreby. V dohľadnom čase sa ho ani nedočkáme, lebo územné plánovanie nové vedenie hlavného mesta neradí medzi svoje priority. Jediná možnosť, ako môžeme účinne ovplyvniť budúcu podobu našich najproblematickejších lokalít, sú územné plány zón. Tie sú však len podrobnejším rozpracovaním veľkého územného plánu. Procesy s tým spojené nie sú lacné a sú časovo veľmi náročné.

Zatiaľ sa nám podarilo schváliť len jeden územný



plán zóny na Majerníkovej ulici. Niektoré sú rozpracované v rôznych fázach. Plánujeme ďalšie.

Drvivá väčšina nášho územia má však pomerne voľné možnosti výstavby. Máme len obmedzené právomoci uplatňovať svoju predstavu, ako má naša dosiaľ zaujímavá mestská časť vyzeráť. Súčasne s tým sa musíme boriť s viacerými rozhodnutiami, ktoré padli v minulosti a podľa nás neboli správne.

Karlovešťania majú v živé pamäti starostku, ktorá sa hrdila stavebnými uzávierami a svojím principiálnym postojom - Stop zahusťovaniu. Správne vycítila nespokojnosť obyvateľov. Tí však netušili, že v stavebnej uzávere sa za ich chrbtom dali robiť a dnes už viem, že aj robili výnimky i na veľké stavby. Nepomohli protesty poslancov, ani petície občanov.

Mám istým spôsobom veľké šťastie. Zdieľam podobné názory ako väčšina poslancov a asi aj väčšina z vás. Zákon a pravidlá musia platiť rovnako pre každého a za každých okolností.

Postup, ktorý som zvolila, je preto rovnaký. Najprv odporúčam všetkým záujemcom o výstavbu predložiť svoj projekt komisii výstavby a územného plánovania. V nej sú v poslanci aj zástupcovia verejnosti. Potom žiadam predstavenie projektu verejnosti a diskusiu s dotknutými obyvateľmi. Investor má priestor presvedčiť o kvalitách projektu a jeho prínosoch pre zvýšenie

kvality života v danej oblasti. Až potom by mal predložiť žiadosť na magistrát o záväzné stanovisko k investičnej výstavbe. Primátor nám sľúbil a svoj sľub zatiaľ neporušil, že súhlasné stanovisko vydá, len ak bude odporúčanie mestskej časti v podobnom duchu. Nazval to systémom dvoch pečiatok.

Spustiť povoľovacie konanie v súlade so stavebným poriadkom by sa malo až potom.

Ak vám niekto sľuboval, že sa stavať nebude, vedome klamal. Ak umožňoval svojim konaním porušovanie zákona, už ste ho potrestali. Isté je, že Karlova Ves bude musieť ešte dlho a strastiplne znášať dôsledky takého konania. Najväčšou hrozbou pre nás sú z toho vyplývajúce a prebiehajúce súdne spory, ktoré môžu mať zdravotné následky.

Sľúbili sme vám otvorenosť. Táto krátka správa k nej patrí. Sľúbili sme vám diskusiu. Vytvoríme vám dosť príležitostí sa s nami stretávať a o problémoch hovoriť. Ste pre nás zdrojom inšpirácie, povzbudením a partnerom pri hľadaní správnej cesty.



Dana Čahojová
starostka Karlovej Vsi

Miestne dane – a čo za ne?

Hlavným zdrojom príjmov miest a obcí sú:

- **podielové dane** (za každého obyvateľa s trvalým pobytom v obci, ktorý má príjmy ako fyzická osoba),
- **daň z nehnuteľností,**
- **dane za psa, užívanie verejného priestranstva, za predajné automaty, nevýherné hracie prístroje.**

Podielové dane sa vyplácajú ako podiel z vybranej dane z príjmov fyzických osôb a vyplácajú sa na každého obyvateľa s trvalým bydliskom v obci. V minulom roku to bolo v Karlovej Vsi spolu asi 2,7 mil. eur, niečo vyše 75 eur na obyvateľa.

Výšku dane z nehnuteľnosti stanovuje obec.

V zmysle zákona sa ňou rozumie celé hlavné mesto Bratislava. Mestské časti sa k návrhu mesta iba vyjadrujú. Na septembrovom zasadnutí miestneho zastupiteľstva prerokovalo návrh hlavného mesta na 100% zvýšenie dane z nehnuteľností so zamietavým stanoviskom. Náš nesúhlas bol daný nielen faktom, že ide o výrazný nárast, ale

najmä preto, že nebolo jasné, akým spôsobom sa použijú (navyše) vybrané finančné prostriedky. Hospodárenie Bratislavy je dlhodobovo deficitné a jestvuje oprávnená obava, že financie vybrané od obyvateľov by sa prejedli. Po skúsenosti s tzv. „transparentným“ obsadzovaním vedúcich pozícií v mestských podnikoch mám osobne

podozrenie, že by sa tieto prostriedky mohli použiť aj na kŕmenie korupčnej chobotnice.

Novelizácia miestnych daní za psa, užívanie verejného priestranstva, z predajných automatov a nevýherných hracích prístrojov

V kompetencii mestskej časti sú niektoré miestne dane, ich úprava je veľmi potrebná. Pri dani za psa treba uviesť, že mestská časť platí ročne za likvidáciu 70 ton psích exkrementov. Pre ilustráciu - sú to tri plno naložené kamióny. Finančné prostriedky vybrané z miestnej dane za psa nepostačovali ani na náklady spojené s touto likvidáciou! K tomu však treba prirátat aj náklady na zberné koše a ďalšie služby. Okrem toho je nevyhnutné začať budovať aj zariadenia slúžiace pre vyvážanie psov a oddelenie zón pohybu psov od zón pohybu detí (ihrísk), zadovážiť technické zariadenie na zber exkrementov. Všetky náklady musíme vykryť z dane za psa. Preto je nevyhnutné túto daň podstatne zvýšiť. Zvýšenie by nebolo také veľké alebo by ho nebolo vôbec treba, ak by daň priznali všetci majitelia psov a ak by aj všetci zbierali po psích nečistoty. Ďakujem tým, ktorí ľúbia svojich psíkov natoľko, že sa im to nelení. Žiaľ, dosť je takých, ktorí nás „obšťastňujú“ psími „hovienkami“. Zriadili sme funkciu inšpektora verejného poriadku, ale zväzda nerovný boj. Hulvátski psíčkari sú voči nemu v presile.

Základnou tézou dane za užívanie verejného priestranstva je zvýšiť disciplínu oznamovania daňovej povinnosti, a preto sa zásadne zvyšuje sankčná sadzba dane. Ďalej nie je žiaduce, aby na verejných priestranstvách dlhodobo parkovali nákladné vozidlá. Preto navrhujeme niekoľkonásobné zvýšenie tejto sadzby dane.

Najhorúcejšia téma – daň za vyhradené parkovacie miesto

Pri stanovení výšky dane sa vychádzalo jednak z porovnania s inými mestskými časťami - v tých sú dane násobne vyššie a jednak z obmedzených možností a časovej náročnosti budovania nových kapacít. Na základe čisto odborných kalkulácií by bolo potrebné zvýšiť túto daň niekoľkonásobne. Zároveň by bolo treba pamätať na znevýhodnené skupiny ako sú dôchodcovia, rodiny s malými deťmi, matky na materskej dovolenke a iné. Pretože pri stanovovaní výšky dane je potrebné zvažovať nielen suché ekonomické fakty, osvojil si predkladateľ názor, že zvýšenie by malo byť najviac dvojnásobné. Je však nevyhnutné, pretože vyhradené parkovanie, s výnimkou ZŤP, je nežiaducou anomáliou nerovného prístupu k parkovaniu. Jestvuje skupina vyvolených, ktorá za smiešny poplatok asi 4 centy na m² a deň pohodlne celoročne parkuje (všeobecná sadzba dane je pritom 50 centov na m² a deň). Druhá skupina si vyhradené parkovacie miesto nemôže zabezpečiť a každodenným „krúžením“ po sídlisku zaplatí oveľa viac. Na spálenom benzíne, stratenom čase a často aj na pokutách. Preto zvýšenie sadzby dane pre držiteľov vyhradených parkovacích miest treba chápať ako krok k zrovnoprávneniu parkovania v Karlovej Vsi. Vyhradené parkovacie miesta nie sú povinné. Ak sa niekomu zdá zvýšenie sadzby neprimerané, nemusí v ďalšom období takéto miesto využívať. Potom nezaplatí ani cent! Pretože parkovanie v Karlovej Vsi zostáva naďalej bezplatné.

Taktiež sa začala verejná diskusia o riešení parkovania. Našou ambíciou je v spolupráci s občanmi vytvoriť a zaviesť celkom novú parkovaciu poli-

tiku. Tým by sa celá problematika vyhradených parkovacích miest stala minulosťou.

Daň za predajné automaty sa v základnej filozofii nezmenila. Navrhnuté sú dve sadzby dane: jedna pre automaty umiestnené v interiéri a druhá, dvojnásobná pre automaty umiestnené v exteriéri (podstatne dlhšia predajná doba).

Daň z nevýherných automatov navrhujeme rozdeliť na dve rozdielne kategórie. Pre mechanické hracie stroje, tj. gulečník, calcetto, šípky a pod., zostala sadzba dane nezmenená. Sadzbu dane za elektronické hracie stroje navrhujeme zvýšiť na dvojnásobok, pretože hra na týchto strojoch môže viesť k vytvoreniu závislosti a neskoršiemu gamblerstvu.

Ako sa použijú získané finančné prostriedky?

Ambíciou je získať viac peňazí. Chceme ich vybrať od tých z nás, ktorí doposiaľ dostávali benefit vo forme neúmerne nízkych platieb, pričom ostatní obyvatelia sa vlastne skladali na nevyhnutné dofinancovanie nákladov. Zámerom je použiť zvýšený výber finančných prostriedkov práve tam, kam tieto prostriedky patria. Na zvýšenie čistoty, lepší stav komunikácií a na zlepšenie parkovania. Nečakajme, že najmä to posledné sa udeje zo dňa na deň. Čo sa desaťročia ignorovalo, nedá sa zmeniť zo dňa na deň, ani z roka na rok.



Rudolf Rosina
nezávislý poslanec

Daň z nehnuteľností

Vedenie hlavného mesta SR Bratislavy sa rozhodlo nedostatok zdrojov riešiť aj zvýšením sadzieb dane z nehnuteľností o 100 % i viac.

Primátor chce meniť mechanizmus prerozdelenia dane z príjmov fyzických osôb parametricky nastavený na celé Slovensko, lebo Bratislava nedostáva, čo jej ako hlavnému mestu patrí, nemá zohľadnené denné i týždenné prírastky dochádzajúcich za prácou. Má to isté ratio, ale neprospelo by to vyrovnávaniu regionálnych rozdielov a oblasti s nedostatkom pracovných príležitostí by trpeli ešte viac.

Prirodzenejšie by bolo meniť legislatívu, ktorá sa týka Bratislavy a jej mestských častí. Možnosti úspor sú v oblasti správy spoločného majetku Bratislavčanov. Bolo by logické mať jedného správcu miestnych a verejných účelových komunikácií, tak ako je jeden správca dane z nehnuteľností.

Ubudli by vnútromestské prerozdelenie daňových príjmov a pretrvávajúce spory o (ne)spravodlivosť podielov podľa princípu

solidarity veľkých mestských častí s malými. Súčasná decentralizácia prináša zbytočné náklady a veľmi zložité administrovanie. Má negatívne účinky na potreby občanov a na používanie verejných financií.

Bratislava nedostáva z dane z príjmov fyzických osôb toľko, koľko ich v nej býva. Bežne sa to označuje ako výpadok. Divné je, že vedenie a odborníci hlavného mesta nehovoria o výpadku príjmov, ktorý je priamo v zákone o dani z nehnuteľností a ktorý by podľa zásad zodpovedného hospodárenia s verejnými statkami mal byť kompenzovaný. Preprava vlakom verejným prepravcom požíva kompenzáciu výhody bezplatného cestovania pre seniorov a študentov na území celého štátu.

Štátny rozpočet má zlepšený výber daní aj rozpočtové hospodárenie. Bolo by logické, aby vedenie Bratislavy žiadalo kompenzáciu výpadku

daňových príjmov z titulu oslobodenia od dane v zmysle zákona o miestnych daniach s výnimkou nehnuteľností mesta a mestských častí. Objektívne má najväčší podiel oslobodených nehnuteľností na Slovensku, lebo aj to vyjadruje, že je jeho hlavným mestom. V Karlovej Vsi sú od dane z nehnuteľností oslobodené predovšetkým vysoké školy, ich internáty a pozemky, zoologická a botanická záhrada. Kompenzáciou by získala zdroje na lepšie financovanie materských škôl a základných škôl, podporu seniorov. Zostalo by aj na parkovaciu politiku v prospech Karlovešťanov.



Vladimír Dulla
nezávislý poslanec

Myslím, že ľuďom sa tu býva dobre

Začiatkom mája začal v Karlovej Vsi pôsobiť nový vedúci oddelenia územného rozvoja a architekt mestskej časti **Ing. arch. Peter Vaškovič**. Architekt-urbanista, ktorý sa celý svoj profesionálny život, takmer 30 rokov, venuje urbanizmu a územnému plánovaniu. Kolektívy pod jeho vedením vytvorili niekoľko desiatok urbanistických štúdií a viacero územných plánov. V minulom volebnom období bol členom Komisie výstavby a územného plánovania v Karlovej Vsi ako odborník - neposlanec.



Po predchádzajúcom vedení mestskej časti ste „zdedili“ nedokončené územné plány zón. V akom sú dnes štádiu?

„Hneď po mojom príchode na miestny úrad sme podrobili analýze všetky rozpracované územné plány. Rozhodol som sa, že všetku našu energiu v najbližšom čase budeme venovať Územnému plánu zóny Majerníkova – severná časť. V úzkej spolupráci s vedením mestskej časti sa nám podarilo dosiahnuť to, že 9. júla bol tento plán predložený na rokovanie zastupiteľstva. Stalo sa, poslanci ho schválili! Karlova Ves tak získala historicky prvý územný plán zóny.

V tejto súvislosti je potrebné si uvedomiť, že územný plán je veľmi dôležitým nástrojom, ktorý obstaráva samospráva a do ktorého sa môžu premietnuť predstavy samosprávnych orgánov, poslancov i obyvateľov o budúcej podobe prostredia, v ktorom chcú a budú žiť. Územný plán sa po svojom schválení stáva „zákonom“ riadiacim rozvoj územia.

V Bratislave je takýmto „zákonom“ územný plán mesta spracovaný na úrovni mierky 1:10 000 pre celé územie mesta, teda aj pre všetkých 17 mestských častí. Ťažiskovou úlohou je regulácia funkčného využívania územia, to znamená stanovenie tých funkcií, ktoré v území môžu a ktoré nemôžu byť umiestnené. Jednotlivé mestské časti si pre časti svojho územia obstarávajú územné plány zón, spravidla v mierke 1:1 000, v ktorých je možné stanoviť konkrétne pravidlá, regulatívy dokonca pre každý jeden pozemok. Tie sa netýkajú len možnosti využitia pozemkov, ale aj miery, intenzity a spôsobov ich využitia. V územných plánoch zón sa pre jednotlivé pozemky stanovuje maximálne možná výška zástavby, index zastavaných a podlažných plôch, ale aj situovanie uličnej či stavebnej čiary, rozsah nezastaviteľných plôch a ďalšie, aj veľmi individuálne a špecifické regulatívy.“

Územné plány zón sú určite dôležité pre územia, v ktorých sa očakáva výstavba. Majú význam aj pre stabilizované územia?

„Pre nezastavané územia, v ktorých je možné očakávať novú výstavbu, je územný plán zóny spoločensky veľmi potrebný, až nevyhnutný. Vytvorí akceptovateľné hranice možného využitia územia pre jeho vlastníka a verejnosť oboznámi s tým, ako toto územie raz môže vyzerať. Povie im, akú maximálnu výšku môžu mať budovy, ako husto môže byť územie zastavané, minimálne koľko zelene či nezastavanej plochy musí zostať a podobne.

Myslím si však, že územné plány sú dôležité aj pre niektoré zastavané územia. V mojich očiach nie je žiadne územie stabilizované, ani územie centra mesta, sídliska či ulice so zástavbou rodinných domov. Vlastníci nehnuteľností aj tu môžu skôr či neskôr začať uvažovať o nadstavbe či prestavbe existujúcich domov a stavieb. A práve územné plány zastavaných území s hodnotnou zástavbou, ktoré síce nie sú legislatívne chránené, ale predstavujú isté kultúrne dedičstvo alebo spoluvytvárajú charakter danej časti mesta, môžu ochrániť tieto územia pred nežiaducimi zásahmi či zástavbou, ktorá by ich mohla zničiť. V Karlovej Vsi je to územie Líščieho údolia alebo sídlisko Karlova Ves.“

Aké ďalšie územia okrem Majerníkovej majú byť v Karlovej Vsi regulované územným plánom zóny?

„Veľmi ďaleko sme s Územným plánom zóny Janotova – Hany Meličkovej, ktorého upravený návrh, vznikajúci na základe prerokovania s verejnosťou a dotknutými orgánmi a organizáciami, chceme čo najskôr dokončiť a po získaní stanoviska Okresného úradu Bratislava predložiť na schválenie zastupiteľstvu. Ďalej máme rozpracovaný Územný plán zóny Dlhé Diely 4 - 5 a Územný plán zóny Dlhé Diely 6. Pre prvý z nich bolo zadanie pre jeho spracovanie schválené v minulom roku. Zadanie pre spracovanie druhého bolo schválené až v júni tohto roku. Ďalším rozpracovaným je Územný plán zóny Karloveská zátoka, pre ktorý však nemáme schválené ešte ani len zadanie. Práca je urobená, návrh zadania je prerokovaný a podaný so žiadosťou o stanovisko na Okresnom úrade Bratislava. Zatiaľ sa nám však stanovisko tohto úradu získať nepodarilo... Tieto „zdedené“ územné plány si vyžadujú ešte veľa času i úsilie spracovateľov i nás obstarávateľov.

V najbližšom čase chceme začať aktívne pracovať na ďalšom už „novom“ Územnom pláne zóny Karlova Ves – Líščie údolie. A chceme sa pustiť aj do spracovávania koncepčného územnoplánovacieho podkladu, Urbanistickej štúdie Karlova Ves – Líščie údolie – Svrčia.“

Aký je rozdiel medzi urbanistickou štúdiou a územným plánom zóny?

„Urbanistická štúdia je koncepčným materiálom, ktorý môže overiť nové nápady a nové riešenia. Po kladnom prerokovaní môže poslúžiť ako podklad pre návrh zmien a doplnkov platného územného plánu. Ale urbanistickú štúdiu je možné, ako koncepčný urbanistický podklad, využívať aj v územných či stavebných konaniach. Urbanistická štúdia sa však, na rozdiel od územného plánu, neschvaľuje, a teda nie je právne záväzným dokumentom.

Územný plán sa po schválení stáva záväzným územnoplánovacím dokumentom, ktorý v danom území platí ako 'zákon'.“

Okrem pripravovania územných plánov a urbanistických štúdií sa má Vaše oddelenie venovať aj územnému rozvoju mestskej časti. Majú takéto oddelenie všetky mestské časti? Aká je jeho náplň a jeho funkcie?

„V Bratislave sú mestské časti, ktoré majú aj vlastného architekta a aj samostatné oddelenia územného plánovania či územného rozvoja. Ja si veľmi želim, aby sme sa na našom oddelení venovali územnému rozvoju ako komplexnej starostlivosti o Karlovu Ves z hľadiska územného, priestorového, urbanistického a architektonického vývoja. Aby sme sa venovali starostlivosti o ochranu špecifík a charakteristík mestskej časti, o zvyšovanie jej kvality a hodnôt, o zlepšovanie kvality životného a obytného prostredia. Nemali by sme sa teda orientovať iba na prípravu a obstarávanie územných plánov, ale chcem aktívne pôsobiť aj v procesoch prípravy a usmerňovania výstavby. Rád by som vyjadroval svoj odborný názor na pripravované stavby a rád by som vytváral priestor pre ich prezentáciu investormi verejnosti. Keďže nie je možné sľúbiť, že sa v Karlovej Vsi už nič nové stavať nebude, chcel by som, aby nové projekty boli skutočne dobré a pre obyvateľov mestskej časti prínosné. S investormi a architektmi chcem komunikovať už v počiatočných fázach prípravy projektov. Mali by byť ochotní svoje zábery prezentovať aj verejnosti a diskutovať o nich. Keď sa ich projekty dostanú do územného konania, býva často na diskusiu neskoro. Ak investori prijímajú našu ponuku, neskôr môžu naraziť na menej problémov či menej odmietavých reakcií.“

Môžeme teda územný rozvoj vnímať aj ako snahu priniesť do mestskej časti nové urbanistické funkcie?

„Myslím si, že prípadné nové projekty by mali posilňovať polyfunkčný charakter územia, mali by prispievať k tvorbe mesta, nie sídliska. V Karlovej Vsi chýba občianska vybavenosť či cenovo

dostupné administratívne priestory a kancelárie. Malí živnostníci alebo začínajúci podnikatelia nepotrebujú luxusné kancelárske priestory a lukratívnu adresu svojho sídla v centre mesta či vo veľkom administratívnom centre. Týmto ľuďom stačí rýchle internetové pripojenie a priestory či zariadenia, ktoré môžu využívať v súčinnosti s ďalšími subjektmi, napríklad rokovacie miestnosti.“

Je Karlova Ves pre administratívne zariadenia atraktívna?

„Podľa mňa je v Karlovej Vsi všeobecne veľmi málo pracovných príležitostí, a tak väčšina jej obyvateľov je za svojou prácou nútená cestovať. V súčasnosti je ešte stále cestovanie osobnými autami najpohodlnejšie. Bolo by skvelé, keby aktívni produktívni ľudia nemuseli z Karlovej Vsi za svojou prácou odchádzať a našli by ju vo „svojej“ mestskej časti v pešej dostupnosti od svojho bytu.“

Súčasnou Karlovej Vsi je ale aj veľké administratívne centrum West End na Patrónke.

„Áno, ale Patrónku nepovažuje takmer žiaden Bratislavčan za súčasť Karlovej Vsi. Neviem si dosť dobre predstaviť, keď sa vrátim k problematike cestovania či dochádzania za prácou, že by tam niekto z Karlovej Vsi či Dlhých dielov chodil pešo.“

Keď si človek predstaví letecký pohľad na Karlovu Ves, vidí veľmi členité územie. Husto zastavané Dlhé diely, starú Karlovu Ves, internáty, administratívne centrum, les, lúky. Ktoré územie je tu podľa Vás najhodnotnejšie?

„Obytný súbor Karlova Ves od architektov Talaša, Fabiánka a Ružeka zrealizovaný v rokoch 1967-1976 považujem za jedno z najlepších sídlisk postavených v Československu. Ide o prvé prefabrikované sídlisko postavené vo výrazne

svahovitom teréne. Urbanistický návrh je založený na silnej koncepcijnej myšlienke. Je ňou trasa hlavnej komunikačnej osi Karloveskej ulice s električkovou traťou v údolí na mieste bývalej predmestskej obce Karlova Ves, fragmenty ktorej sa v malej miere zachovali až do súčasnosti. Na Karloveskú ulicu sú organicky napojené uzly občianskej vybavenosti. Architektom sa podarilo vytvoriť jedno z priestorovo najrozmanitejších sídlisk v meste s charakteristickými poloverejnými vnútroblokovými priestormi. Sídlisko je už „zažité“ a myslím si, že ľuďom sa tu býva dobre. Nemajú zo svojich bytov ďaleko do prírody a vďaka električke sa môžu pomerne rýchlo dostať aj do centra mesta.“

A čo Dlhé diely? Je to s nimi také zlé, ako si mnohí myslia?

„Sídlisko Dlhé diely predstavuje posledný projekt prefabrikovaného obytného súboru z konca osemdesiatych rokov 20. storočia. Pôvodne tu mal byť umiestnený experimentálny obytný súbor, ktorý mal byť ukážkou nového individuálneho prístupu k riešeniu obytných súborov. Výsledný projekt mal však podobu štandardnej hromadnej bytovej výstavby. Najväčším nešťastím sídliska bolo a je jeho často nekonceptné zahusťovanie jednotlivými domami. „Prehustenie“ Dlhých dielov je pociťovo zvýraznené aj tým, že sídlisko je situované na výrazne svahovitom teréne, na kopci nad Dunajom a vybudované komunikácie i zariadenia statickej dopravy, hromadné garáže, nestačia súčasnému množstvu áut. To množstvo áut odráža skutočnosť, že tu bývajú najmä ekonomicky aktívni ľudia. Za pozitívnu stránku Dlhých dielov považujem pomerne rozsiahle poloverejné vnútroblokové priestory medzi panelákmi, v ktorých môžu fungovať, a ja verím, že už aj fungujú susedské komunity, v ktorých sa ľudia poznajú a ktoré sa o tieto priestory dokážu postarať a aktívne ich využívať.“

Aké máte plány s našou mestskou časťou?

„Chcem vytvárať podmienky a možnosti pre obhacovanie mestskej časti o zariadenia občianskej vybavenosti, obchody, služby, predškolské zariadenia, kultúrno-spoločenské, klubové a komunitné priestory. Budem vytvárať priestor pre prezentáciu pripravovaných projektov verejnosti s cieľom informovania obyvateľov o tom, čo investori pripravujú v susedstve ich bydliska. Tiež sa chcem zasaďiť o vytváranie platforiem pre diskutovanie o podobe týchto projektov. Chcel by som pomôcť pri tvorbe podmienok a možností pre oživenie verejných priestranstiev vzniknutých pri výstavbe sídlisk, ktoré časom ošumeli a prestali byť využívané či navštevované. Tu vidím aj možnosti pre väčšiu účasť obyvateľov na vytváraní a formovaní svojho obytného prostredia, napríklad prostredníctvom participatívneho plánovania.“

Pracujete aj na projekte karloveskej lodenice.

„Je to jeden z projektov, ktoré sme „zdedili“ po predchádzajúcom vedení mestskej časti, ale do ktorého sme sa pustili s veľkou vervou. Lodenica by mala stáť pri Karloveskej zátokke, na mieste súčasných prefabrikovaných garáží. Mala by slúžiť nielen vodákovi, ale aj návštevníkom tohto atraktívneho územia. V objekte by sme radi umiestnili malú kaviareň spojenú s požičovňou a predajňou vodáckych potrieb. Projekt je už v pomerne pokročilom štádiu prípravy, v súčasnosti zabezpečujeme inžiniersku činnosť pre vydanie stavebného povolenia, ktoré by sme radi získali do konca tohto roku.“



Kristína Hudeková
aktivistka iniciatívy
Naša Bratislava

Verejné priestranstvo má pre nás cenu

V Bratislave sa dlho vedie diskusia o parkovacej politike a individuálnej automobilovej doprave. Témou sú poplatky, karty, rezidenti, mestská hromadná doprava, zápchy.

Podľa prieskumov priemerný Bratislavčan vykoná za deň 2,32 cesty (automobilom, pešo, MHD, na bicykli), z toho 61% ciest je do vzdialenosti 5 km. V Karlovej Vsi, špeciálne na Dlhých dieloch je parkovanie problémom číslo jeden.

Diskusia o parkovaní naskočí základnú otázku, koľko parkovacích miest je dosť? Chceme cestovať rýchlo, bezpečne, pohodlne a najčastejšie autom. Radi by sme zaparkovali, najradšej čo najbližšie k domovu. To je dnes veľký problém. Parkuje sa všade. Podľa pravidiel i bez nich. Parkuje sa na chodníkoch, v križovatkách a na trávnikoch. Držitelia automobilov sa rozdelili do dvoch táborov – na tých, ktorí majú parkovacie miesto a na tých, ktorí ho nemajú a majú minimálnu šancu ho získať.

Začať riešiť parkovanie systémovo je nevyhnutné. Počet áut neustále stúpa. Ani najlepší odborníci však nedokážu vymyslieť nové parkovacie miesta tam, kde to už nie je možné. Naj-

schodnejšou cestou, ako riešiť problémy statickej dopravy, sa javí kombinácia rezidenčného parkovania, zvyšovania kapacity parkovísk, budovania záchytných parkovísk a skvalitňovanie MHD.

Našou ambíciou je zachovať Karlovu Ves ako dobré miesto pre život. Preto nie je možné na parkovanie hľadiť len optikou motoristov. Želáme si, aby sa po chodníkoch mohli bezpečne pohybovať chodci, musíme myslieť na rodičov s deťmi, starších ľudí, osoby so zníženou pohyblivosťou, ale vytvárať podmienky i pre cyklistov. Dobrými podmienkami pre život sú bezpečné verejné priestranstvá, kde sa nebojíme pustiť deti, prostredie pre šport, kvalitnú zeleň a oddych.

Pokiaľ si neželáme, aby sa Karlova Ves stala jedným veľkým parkoviskom a zostala len neútulnou nocľahárňou, pokiaľ chceme, aby bola skutočným domovom, musí sa parkovanie riešiť.

Prvým a veľmi náročným krokom je upratanie osobných vozidiel, jasné zvýhodnenie rezidentov

a stanovenie presných lokalít, kde je možné parkovať. To ide ruka v ruku s vytipovaním nových hromadných parkovacích miest. Až po uvoľnení priestoru pre pohyb chodcov, pre zeleň či drobné mestotvorné prvky je možné zásadne ovplyvniť priestor okolo nás. Uvedomujeme si, že chodníky, terasy či schody sa dlhodobo zanedbávali a pešia chôdza je hlavne v oblasti Dlhých dielov často prekážkovou dráhou.

Zdá sa, že obyvatelia Karlovej Vsi si už neželajú viac parkovacích miest na úkor zelene či ihrísk. Čaká nás náročná, ale potrebná diskusia. S vami rozhodneme o smerovaní mestskej časti na najbližšie desaťročia.



Michal Drotován
vedúci oddelenia dopravy
a životného prostredia

Transparentnosť podľa Nesrovnala či podvod na Bratislavčanoch?

Keď sme minulý rok riešili s Ivom Nesrovnalom výrubu v lesoparku, rozprával mi aj o svojej vízii riadenia Bratislavy. Zdalo sa mi to vtedy uveriteľné. Avšak pri nedávnej voľbe šéfov mestských podnikov ma ovanul puch mečiarizmu.

Po prvý raz v histórii Bratislavy mali byť do riadiacich funkcií mestských podnikov zvolení odborníci na základe výberových konaní, keďže doteraz si politici tieto miesta doslova rozdelili a dosadili si tam svojich verných nominantov. Zoznam a životopisy kandidátov boli dostupné na webstránke magistrátu, rovnako ich plány rozvoja spoločností. K voľbe boli prizvaní Transparency International a občania sa mohli kandidátov pýtať otázky. Potiaľto úplná idylka a zaujímavé čítanie popri nekonečných správach o počte imigratov číhajúcich na hraniciach pri Bergu.

Prvé nezrovnalosti však na seba nenechali dlho čakať! Mená víťazných kandidátov boli známe ešte pred začatím výberového procesu. Poradcu primátora nahráli, ako obchádza poslancov a snaží sa dohodnúť politické nominácie, teda presne to, čomu mali výberové konania zabrániť. Celý prípad dokonca vyšetruje polícia a deň pred schválením nových šéfov sa od tejto frašky dištancovala aj samotná Transparency International, ktorú primátor doteraz nepochopiteľne spomína ako garanta transparentnosti celej voľby.

Iba vybrané podniky

Šokujúca je však skutočnosť, že aj toto divadielko a kvázi výberové konania sa robili **iba pre štyri najväčšie mestské podniky**. Zvyšok organizácií ako napríklad Mestské lesy, boli v tichosti "vyriešené" po starom. Magistrát ani len nezverejnil zoznam kandidátov alebo ich vízie a životopisy. Podľa hovorčiny primátora kandidáti nedali súhlas s ich zverejnením. Zaujímavé, že kým pri Dopravnom podniku alebo OLO to problém

nebol, pri ostatných organizáciách sú tieto dokumenty takmer štátne tajomstvo!

A tak v čase, keď sa hralo divadlo pre verejnosť s veľkými podnikmi, ktoré sa postupne tiež zmenilo na frašku, ostatné organizácie boli v tichosti rozdelené. Bez účasti Transparency International, bez odborníkov v komisiách, bez verejného vypočutia kandidátov. Som si istý, že Bratislavčanov by zaujímalo, kto má viesť napríklad Mestské lesy. Aký má postoj k ťažbe dreva, k ochrane prírody, k rozvoju športu a rekreácie. Alebo napríklad k developerským projektom.

Mečiarovské praktiky

Intenzívny boj o lukratívne funkcie trval do poslednej chvíle. Dokazuje to fakt, že finálny dokument s menami favoritov na schvaľovanie dostali poslanci neskoro v noci 23. 9. 2015, pričom sa rozhodovalo ďalší deň ráno. Absolútne neštandardný až arogantný postup pre závažný dokument tohto typu a jasný signál, že dostatočná poslanecká podpora bola zabezpečená dopredu. Poctivec, ktorý by si chcel za noc preveriť všetkých kandidátov (mnoho favoritov boli úplne neznáme mená), by si asi privodil infarkt.

Po búrlivej rozprave bol nakoniec deň dlhých nožov spečatený hlasovaním. V jednom balíku sa rozhodlo o všetkých riaditeľoch. Bez ohľadu na verejné výberové konania. Buď zahlasuješ za každého, vrátane mien, ktoré si v živote nepočul, alebo tvoji ľudia neprejdú. V zastupiteľstve najpočetnejší klub nezávislých poslancov, ktorý odmietol podporiť tento podvod na voličoch, bol prevalcovaný kartelom SMER, SDKÚ, SKOK,

MOST-HÍD a časťou Siete (Radoslav Prochádzka už avizoval vyhadzov za toto hlasovanie pre poslancov Uhlera a Jenčíka).

Záverom už ostáva len vymenovať 27 poslancov, ktorí sa pri plnom vedomí podpísali pod kontroverznú voľbu:

Devínska Nová Ves	Jambor
Dúbravka	Hanulík, Káčer, Zatovičová
Jarovce	Uhler
Karlova Ves	Hanulíková, Bulla
Lamač	Olekšák
Nové Mesto	Korček, Augustinič
Petržalka	Kríž, Farkašová, Bajan, Plšeková, Greksa
Podunajské Biskupice	Černý
Rača	Žitný, Pilinský
Rusovce	Jenčík
Ružinov	Drozd, Buocik, Chren
Staré Mesto	Borguľa, Černá
Vrakuňa	Kuruc, Svorenová
Záhorská Bystrica	Weinštok

Odpolitizovať mestské podniky sa teda ani náznakom nepodarilo, naopak, voliči Iva Nesrovnala sa môžu oprávnene cítiť oklamaní.



Marek Páva
člen iniciatívy
Naše Karpaty

Nový piesok v pieskoviskách

Výmena piesku v pieskoviskách je síce nenápadná, ale predpísaná, práca a veľmi dôležitá úloha. Tento rok sa na 51 pieskoviskách s plochou 1 541 m² vymenil piesok v objeme 462 m³.

Ani sa to nezdá, ale Karlova Ves má skutočne takýto počet pieskovísk, ktoré patria pod jej správu. Pieskoviská sa nachádzajú v ôsmich materských školách, ako aj na ďalších 43 miestach. Väčšinou sú obdĺžnikového tvaru, ale sú aj štvorcové, kruhové a jedno je v tvare lichobežníka.

Hra sídliskového dieťaťa na piesku, či už usmerňovaná alebo neusmerňovaná, s takýmto tvárnym materiálom je veľmi obľúbená a má preň v určitom štádiu vývoja veľký význam z hľadiska rozvoja psychických aj fyzických schopností a zručností (rozvoj obrazotvornosti, sociálnych kontaktov, motorickej koordinácie, vôľových vlastností). Piesok však musí spĺňať určité kvalitatívne a hygienické normy, aby nebolo zdravie detí vystavené rizikám.

V minulých rokoch sa výmena piesku realizovala dodávateľsky, prostredníctvom firmy. Stála nás

ročne cca 20 000 €. Spokojnosť s ňou nebola, vo veľkej časti piesok iba doplnili, ale nevymenili ho. Tento rok začal výmenu realizovať miestny úrad, oddelenie hospodárskej správy. Piesok vymieňali do hĺbky 30 cm. Začalo sa postupne v škôlkach a pokračovalo verejnými pieskoviskami. Za piesok sa zaplatila vysúťažaná cena 7 537 €. Náklady na odvoz starého piesku boli približne 4 500 € (cca 300 €/kontajner). Piesok sa vyberal ručne, ale aj mechanizmom. Oproti minulému roku to predstavuje úsporu skoro 8 000 €. Prirodzene, je potrebné započítať pracovnú silu, ktorou boli vlastní zamestnanci. Ak je to potrebné, piesok sa vymení aj častejšie. Aké je naše najväčšie pieskovisko? Je v MŠ Majerníkova na ploche 177 m² a piesok tam vyberali ručne o objeme 53 m³.

Požiadavky na pieskoviská upravuje vyhláška MZ SR. Prevádzkovateľ je povinný piesko-

visko čistiť, prehrabávať, polievať ... o čistení a udržiavaní pieskoviska vedie záznamy.

Chcel by som zároveň apelovať hlavne na psíčkarov, aby v žiadnom prípade nedovolili svojim miláčikom vbehnúť do pieskovísk a pomáhali nám tak udržiavať pieskoviská v stave vhodnom na bezpečnú hru pre našich najmenších.

Hygienické prostredie pre deti, vytvorené precíznou výmenou piesku, je nevyčísliteľným bonusom v porovnaní s ochorením dieťaťa a z toho vyplývajúcim ekonomickým aj psychickým dopadom na celú rodinu.



Ján Labuda
nezávislý poslanec

Ďakujeme za vašu podporu a každú odozvu na adrese nasakarlovaves@gmail.com

Tento materiál pripravujeme vo svojom voľnom čase. Náklady na tlač a poštovné si hradíme z vlastných prostriedkov.